

vil se, at Regjeringen tror, at den ikke fremdeles kan føre et Statsliv med provisoriske Finantslove. Jeg tror, at Regjeringens Mening med det forelagte Lovforslag har været at antyde, at den ikke ønsker, at der skulde fortsættes ad den Vej. Det er aabenbart, at de ærede Medlemmer for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) og for Nørre-Sundby have havt samme Ønske, idet de have forelagt deres Forslag. Men det synes, at det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 5te Valgkreds ikke er bejælet af et saadant Ønske, naar han kan foreslaa en Forkastelse af Lovforslaget. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) bemærkede, at der foruden de tre Veie endnu var en fjerde; jeg forudsætter, at hans Mening var den, at Ministeriet skal gaa. Jeg kan ikke nægte, at det undrer mig noget, at naar man har tre Veie, man kan gaa, og som man selv er Herre over, man saa altid siger: Nei! de Veie ville vi ikke gaa, og saa foretrækker en Vej, som man selv ikke er Herre over. Naar de Herrer tro, at Frelsen for Landet ligger i, at Regjeringen gaar, hvorfor anvende de saa ikke de Midler, de have til at faae Ministeriet til at gaa? Hvorfor vælge de ikke at staa ind paa den Vej, som sikkert vil føre dertil, og denne er tidt nok antydet dem af Regjeringen selv, nemlig at søge at faae Overenskomst med det andet Thing om Lovforslag, saaledes at de behandles gennem begge Thing og begge Thing blive enige derom; hvis Regjeringen da ikke er enig deri, saa gaar den. I alle Tilfælde har den sagt, at hvis Forsvarssagen kan ordnes, skal Regjeringen ikke være den eneste Hindring derfor, den er saa villig til paa Diebliffet at vige sin Plads. Hvorfor ville de Herrer ikke staa ind paa den Vej, som fører dertil, og forlange af Andre, hvad de ikke selv ville gjøre? Det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 5te Valgkreds antydede ogsaa det Samme, at Regjeringen skulde gaa sin Vej, og han udtalte, at i Grundlovens § 49 er Reglen givet, fra hvilken der ikke kunde afviges, naar man staar lige overfor det Tilfælde, at de to Thing ikke kunne blive enige om en Finantslov: „Forinden Finantsloven er vedtaget, maa Skatter ikke opkræves. Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven eller i en Tillægshbevillingslov.“ Det var det, som det ærede Medlem sagde, var Løsningen for det Tilfælde. Regjeringen staar saa overfor et af to Tilfælde, enten at gaa eller at maatte regjere uden Penge, der ere bevilgede. Men det har jo den høitærede Conseilspræsident allerede udtalt, at det maa være klart, at dersom Regjeringen gif, saa

vilde den ny Regjering staa overfor det Samme. (Udfordelse.) Jo, den vilde staa overfor det Samme: ikke at have nogen Finantslov, og vilde man end smigre sig med, at den kunde faae en Efterbevilling bagefter, saa er det dog vist og klart, at dersom der den 1ste April var kommet en ny Regjering, saa vilde den ogsaa have været i det Tilfælde, at den ikke kunde opkræve Skatter, dersom § 49 skal tages i den Betydning efter sine Ord. Nei mine Herrer, det, der er klart, det er, at da de to Thing ikke bleve enige til den 31te Marts — efter min Mening var der den Gang efter Fællesudvalgets Forhandlinger, og dem turde jeg kjende lige saa godt som det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, ingen Udflugt til Enighed — saa vilde ikke blot den nuværende Regjering, men en hvilken som helst Regjering have staaet overfor det samme Tilfælde og have været nødsaget til den samme Fremgangsmaade. Man kan nemlig ikke lade Statsmaskineriet gaa i Stykker, og det er der heller ingen af de Herrer, der selv ville have. Man stod netop overfor det Tilfælde, som det ærede Medlem for Middelfart (Monrad) forleden Dag antydede. Han udhævede for Thinget det Bidsomsord, at der kan være Tilfælde, hvor man foretrækker et mindre Onde for et større, naar Staten eller Individerne staa i Nødsstilstand. Naar man har Valget mellem enten at lade hele Statsmaskineriet gaa i Staa eller fortsætte Opkrævningen af Skatter og Afholdelsen af Udgifter, saa er det Sidste det mindste Onde og det Første ganske uforfvarligt. De Herrer sige nu, at, hvad der stete, er Grundlovsbrud. Ja, om Sagens juridiske Side er jo hverken De eller vi Dommere, derom kan det ærede Thing være Anklager, men ikke Mere, og dets Mening som Dommere har ingen Ting at betyde. Dersom man imidlertid ved Grundlovsbrud vil forstaa Noget, som man ikke har tænkt sig i 1866, saa vil jeg ganske vist sige: Jeg erkjender, at man ikke i 1866 for Alvor har tænkt paa Muligheden af, at en Konflikt kunde tilspidse sig i den Grad, at Virkningen deraf kunde blive provisoriske Finantslove og de andre provisoriske Love. Nei, det er jeg fuldstændig paa det Rene med; men jeg er lige saa vist paa det Rene med, at man heller ikke i 1866 uogenfinde har tænkt sig, at en saadan Konflikts Uarsag kunde komme frem som den, der er kommen frem i Tidrummet fra 1870 til 1873, og som var det første Skridt udenfor Grundloven, og det Skridt, som endnu ikke er gaaet tilbage fra dette Things Side. Det var Folkethingets Fordring om den ubetingede Overvægt i Statsstyrelsen, det var Fordrin-